

Úspěch ve stáji

AKTUÁLNĚ

HLAVNÍ TÉMA

Travní porosty

GREENSTAR – nový výsev

GREEN STAR

Speciální travní směsi pro špičkové výsledky: výnosově bohatý travní porost dodává dusíkaté látky, energii a hodnotnou strukturální vlákninu pro rentabilní výrobu mléka.

► Travní porosty zaplevelené nebo s převahou nehodnotných trav mohou velmi rychle znamenat ztrátu živin v řádech tisíců korun (tabulka 1). Často se stává, že změnit zastoupení trav pomocí přísevu už není možné. Pokud trávy nehodnotné, velmi konkurenceschopné a s nízkým výnosem získají zastoupení v travním porostu více než 40 až 50 %, je nejlepším řešením nový výsev.

Výběr travní směsi

Směsi pro nový výsev je vždy třeba cíleně vybrat! Zohlednit se musí především pod-

mínky oblasti jako je množství srážek, rozdělení srážek během vegetačního období (jarní a letní přísušky), nebezpečí vymrzání a s tím také související intenzita využívání porostu (počet sečí a hnojení).

Tak například na stanovištích s jarním nebo letním přísuškem, se třemi sečemi, nemá příliš smysl vysévat travní směsi s vysokým podílem jílku vytrvalého. Během dvou až tří suchých let totiž z takového místa jílky vymizí. Dnešní paleta kvalitních krmných trav a travních směsí umožňuje najít řešení pro mnohé regionální požadavky.

Jemnolistá kostřava rákosovitá pro stanoviště s proměnlivou vlhkostí

Odrůdy jemnolisté kostřavy rákosovité zařazené do travní směsi GreenStar Struktur jsou z pohledu možných letních nebo jarních přísušek velmi vhodné. Obrázek 1 představuje kořenový systém různých druhů trav. Jemnolistá kostřava rákosovitá je díky svému hlubokému a bohatému kořenovému systému schopná kompenzovat období sucha. Kromě toho je vhodná pro intenzivní využití a velmi dobře snáší organické hnojení. Díky intenzivně rozvinutému kořenovému systému může kostřava velmi dobře přijímat živiny a dosáhne také na živiny v hlubších půdních vrstvách, které jsou pro mělce kořenicí druhy trav nedostupné. Graf 1 uvádí, že kvalita a obsah živin nejsou z důvodu těchto pěstitelských předností nijak znevýhodněny.

Rozbor půdy a plán hnojení

Základ pro každý nový výsev představuje rozbor živin v půdě. Toto vyhodnocení dává představu o množství živin, které jsou rostlinám k dispozici, o pH-hodnotě půdy, kde rostliny koření a je rovněž podkladem pro vypracování potřeby hnojení. Především v období klíčení a vzcházení mají některé leguminózy a trávy vysoké požadavky.

Tab 1: Vliv zaplevelení na hospodárnost travního porostu

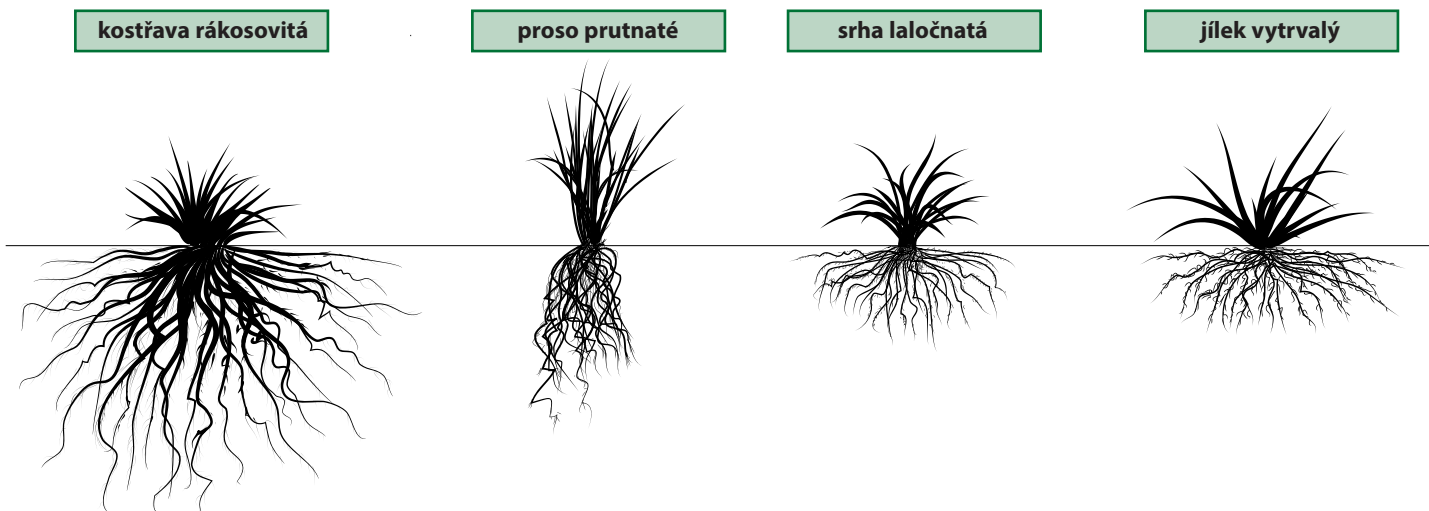
cíl produkce	výnos z intenzivně využívaného porostu	
	min. 10t sušiny/ha	-
koncentrace energie	min. 6,0 MJ NEL/kg sušiny	60.000 MJ NEL/ha
obsah bílkovin	min. 170g NL/kg suš.	1.700 kg NL/ha

situace: 15% prázdných ploch

(= 1 štovík na m² nebo jiné plevelné druhy)

NEL/kg suš.	NL/kg suš.	cíl produkce	prázdné plochy	snížení výnosu
6,0 MJ	-	10t suš./ha	15%	9.000 MJ NEL/ha
-	170g	10t suš./ha	15%	255 kg NL/ha

Obr. 1: Porovnání kořenových systémů kostřavy rákosovité odolné vůči suchu s často pěstovanými krmnými travami – srha laločnatá a jílek vytrvalý (Kutschera a Lichtenegger, 1982; Renich, 2008)

Termín nového výsevu

Úplně stejně jako jiná osiva i trávy potřebují po vysetí srážky. Trávy citlivě reagují na vyschnutí povrchové vrstvy oseté plochy, v tomto ohledu jsou velmi zranitelné. Nový výsev provedený z tohoto důvodu na časném jaře může u studených a těžkých půd, které se hůře ohřívají, způsobit, že klíčení osiva je velmi pomalé a v porostu převládou nežádoucí byliny.

Výsev brzy na jaře nebo velmi pozdní výsev na podzim nahrává plevelům. Současně se zvyšuje riziko prvních mrazků u porostů nově založených až po 1. září. Správný termín výsevu by měl být situován mezi: konec dubna až konec srpna.

Příprava

Podle stanoviště, dostupné mechanizace a eventuálních omezení v obhospodařování se nabízí mnoho způsobů, které zajistí přípravu dobrých podmínek pro vzházení nového porostu. V zásadě rozlišujeme způsob nového výsevu bez mechanického porušení vrstvy drnu a s porušením této vrstvy.

Pokud vrstvu neporušujeme, jedná se téměř vždy o chemické ošetření (likvidace) původního porostu. U nového výsevu trvalého travního porostu s odstraněním horní vrstvy, bychom měli dbát na to, aby byl tento zásah pouze mělký. Současně osetou plochu uválíme a obě tato opatření poslouží k omezení rizika vyschnutí klíčícího osiva.

Setí

Technika je stejná jako u přisevu. Setí do řádků nebo vyfrézovaných drážek se osvědčilo především na suchších stanovištích. Speciální secí stroje pro travní porost nabízí výhodu setí do řádků s menší roztečí. Pokud není k dispozici žádná odpovídající technika, osvědčilo se „setí do kříže“ s polovičním množstvím osiva pomocí secích strojů na obiloviny.

Důležité je, aby hloubka setového lůžka nebyla větší než 1,5 cm. Stále se stává, že se travní osivo seje příliš hluboko. Trávy pak nemohou

vůbec nebo jen s velkým úsilím vyklíčit. Poznat to můžeme podle nevyrovnaného vzházení osiva. Důvodem bývá právě nedodržení optimální hloubky setí. V zásadě je uválení nově zaseté plochy pomocí profilovaných válců (cambridge válece) jedním z nejdůležitějších opatření. Většinou nestačí přidavné válce na sečce.

Kontrola nového výsevu

Ani po úspěšném výsevu není ještě práce kolem založení nového porostu hotová. Při výšce porostu cca 15 cm se musí provést odplevelovací seč. Neslouží pouze pro boj s plevelem, ale také pro podporu rychlého zapojení drnu díky odnožování. Pokud se od odplevelovací seče upustí, může se drn rychle zvrhnout. Rovněž ošetření herbicidy může být při vhodné výšce porostu nového výsevu smysluplné. V žádném případě ale v prvním roce nehnojit kejdou!

Příprava na zimu

Optimální výška porostu pro vstup do zimy je 8 až 12 cm. Vyšší porosty mohou mít pod

sněhem sklon k poškození plísni sněžnou. Správná výška porostu před zimou snižuje eventuální pomnožení myši, v příliš dlouhém porostu se mohou myši schovat před přirozenými nepřáteli. Jednostranně vysoké dávky dusíku na podzim a příliš málo draslíku nahrává napadení plísni sněžnou.

Shrnutí

V mnoha případech je pouze nový výsev schopen zajistit vysoký výnos travní hmoty. GreenStar Struktur s vybranými odrudami jemnolisté kostřavy rákosovité nabízí výnosový potenciál, který přesahuje možnosti tradičních směsí. Speciální výhodou jemnolisté kostřavy rákosovité je bohatý, do hloubky sahající, kořenový systém, který zajišťuje optimální příjem živin a v období sucha zabezpečuje příjem vody z hlubších vrstev. Pro hospodárnou mléčnou produkci je tak k dispozici vysoce hodnotné krmivo. ■

Autor: Peter Nörtershäuser

Graf 1: Obsah kvasných kyselin a N-látek (% v suš.) u siláže z GREENSTAR STRUKTUR

